

Amsterdamse kinderen tijdens de Hongerwinter in Haule

In mijn herinnering eind 1944 werd ik met een transport van waarschijnlijk het Rode Kruis naar Friesland gebracht. Maar het kan ook begin 1945 zijn geweest. In elk geval ben ik een paar maanden weggeweest. Ik was toen 12 jaar. Er was voor ons helemaal geen eten meer in Amsterdam. Ik weet nog goed, dat mijn moeder me naar de Apollolaan bracht, waar een vrachtauto kwam aanrijden die ons meenam. Het is voor mij nog steeds een raadsel hoe zo'n transport in die tijd mogelijk was. De eerste nacht sliepen we in een school in Drachten en de volgende dag werden we naar een kamp in Fochtelo gebracht om aan het vettere voedsel te wennen. We zijn daar drie weken gebleven. Daarna kwam ik samen met Walter Hekster (zoon van een Joodse violist van het Concertgebouworkest) terecht in het dorpje Haule in ZO Friesland op de boerderij van de familie J.J. van Weperen. Die hadden ook al enkele onderduikers in huis. En ze hadden zelf nog zes kinderen. Het kwam voor dat we met z'n dertien aan tafel zaten. Die mensen ben ik erg dankbaar, want ze hebben mij de oorlog door geholpen. Nog steeds heb ik contact met Trientsje, hun oudste kind en met Zus, de jongste.

Ik moest daar net als iedereen op klompen lopen. Dat vond ik best leuk!

Dat neemt niet weg, dat ik in het begin vreselijke heimwee had. De WC was op de deel. Die WC was een houten plank met een gat erin en daar bovenop een deksel. Vaak ging ik vaak alleen maar naar die WC om me even te kunnen afzonderen en om eens flink te huilen. Ik verlangde erg naar huis.

Er was natuurlijk geen telefoon en ook de treinen reden niet meer en brieven konden later niet meer worden verzonden. Ik wist niet hoe het met mijn ouders ging. We hoorden daar de vreselijkste verhalen over delen van Amsterdam die waren gebombardeerd. En ook dat er stukken van de stad onder water stonden. Achteraf bleken dat alleen maar geruchten te zijn. Maar toen wisten we dat niet. Een tijdje later werd ook mijn broertje gebracht. Hij ging bij de burens, de familie H. Popkema wonen. Er werden later in Haule nog meer mensen ondergebracht. Dat waren evacués uit Limburg en Arnhem die gevlucht waren voor het oorlogsgeweld.

De mensen in Haule hebben toen geweldig werk verricht.

Ik ging in Haule naar school. De "bovenmeester", Jousma, zat, meen ik, ook in het verzet. En hij zorgde er voor, dat de kinderen uit West-Nederland in het dorp onder werden gebracht.

Het onderwijs in Haule was anders dan ik was gewend. Zo was de overgang naar een hogere klas niet in de zomer, maar met de Paasvakantie. Ook waren de leerjaren 5, 6 en 7 samengevoegd. Een zevende leerjaar kende ik natuurlijk ook niet.

In april 1945 werd Noord-Nederland, dus ook Haule, bevrijd. Al weken daarvoor hoorden we in de verte de kanonschoten van de gevechten die in de buurt van Groningen werden gevoerd.

Maar Amsterdam moest nog tot 5 mei wachten op de bevrijding.

De jeugd van Haule ging feest vieren. In de weekenden werd telkens op een andere boerderij gedanst op muziek van een paar accordeonisten. De meisjes uit Limburg waren ook van de partij. Wij vonden dat natuurlijk prachtig!

Maar onze "heit" vond het niet goed dat er op zijn boerderij werd gefeest. Zolang niet heel Nederland was bevrijd gaf hij geen toestemming.

Toen kwam in mei het bericht, dat ook de rest van Nederland was bevrijd.

Maar hoe was het met mijn ouders? We wisten het niet. Leefden ze nog?

Tot half mei. We kwamen uit school en in de buurt van de boerderij zeiden andere kinderen dat er bij Van Weperen een vreemde man en vrouw in de keuken zaten.

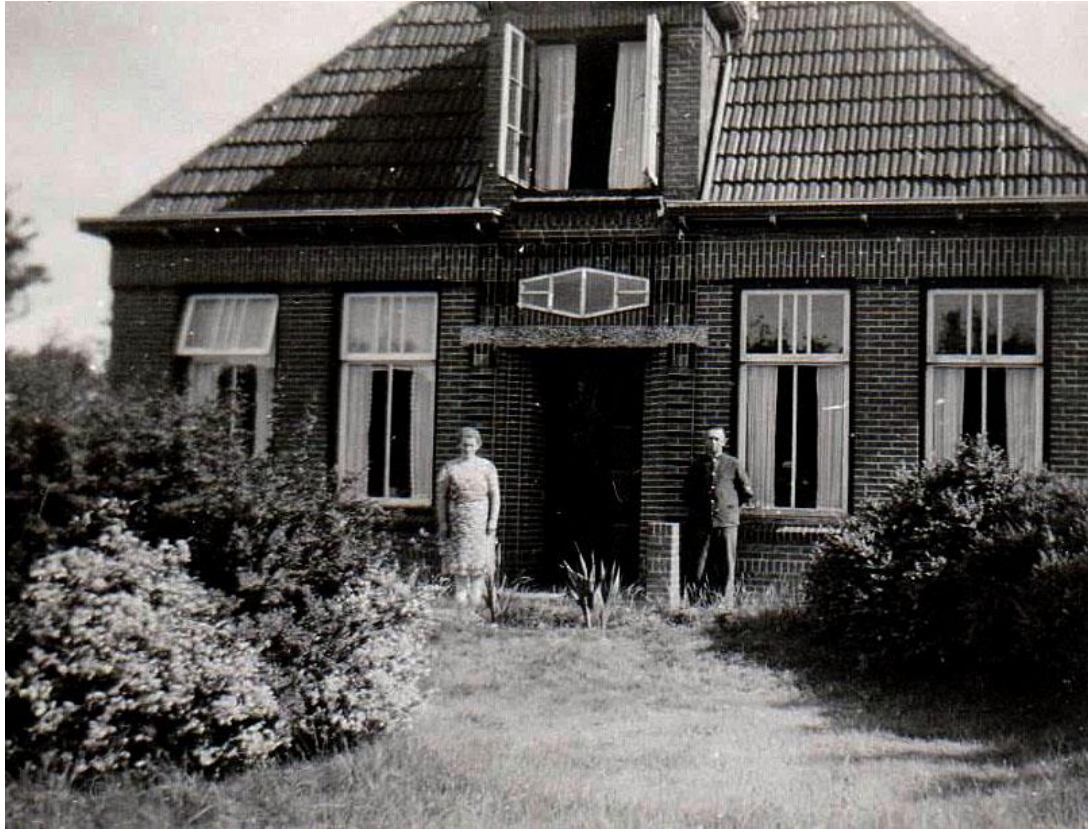
Tot mijn grote verrassing waren dat mijn vader en moeder. Treinen reden nog nauwelijks, maar ze waren komen liften op boerenwagens en militaire voertuigen om ons op te halen.

Ik was zo beduusd, dat ik niet met ze mee terug wilde. Ik was inmiddels zo gewend, dat ik in Haule wilde blijven. Het was me kennelijk allemaal een beetje te veel!

Natuurlijk ging ik wel mee naar Amsterdam en daar heb ik nog een potje zitten huilen. Maar mijn ouders waren heel begripvol en na verloop van tijd kwam alles weer goed.

Bob Couzy

Onderstaand de foto's door mijn vader zijn gemaakt in 1946 bij de fam. Van Weperen

1946 Jan J.L.van. Weperen sr en zijn vrouw voor hun boerderij.

1946 vlnr Triensje, mijn moeder, Zus, Aaltje

1946 families v. Weperen en Popkema met hun Amsterdamse logé's in Appelscha